

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ОБЛІКУ І АУДИТУ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

 д.е.н., доц. Сержанов В.В./
« » 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Освітня програма	Облік, аудит і оподаткування
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2021-2022 навч. рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія економічного аналізу» для здобувачів вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» предметної спеціальності «Облік і оподаткування» освітньої програми бакалавр.

Розробник: Левкулич В.В., к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту

протокол № 16 від « 7 » травня 2021 р.

Завідувач кафедри д.е.н., професор Колісник Г.М.

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

протокол № 6 від « 1 » червня 2021 р.

Голова науково-методичної комісії Шуліко А.О.

Робоча програма навчальної дисципліни не є об'єктом авторського права та інтелектуальної власності, що впливає із ст. 8 Закону України про авторське право та суміжні права.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна форма навчання
<u>Кількість кредитів ЄКТС – 4</u>	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120	4
<u>Кількість модулів – 2</u>	Семестр:
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 5	1
	Лекції:
	10
	Практичні (семінарські):
	6
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:
	-
Форма підсумкового контролю: Усне опитування	Самостійна робота:
	104

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Теорія економічного аналізу» є здобуття студентами глибоких і систематичних знань з теоретичних основ економічного аналізу та вміння використовувати їх для розв'язання різних економічних завдань як на макроекономічному рівні, так і на рівні окремого господарюючого суб'єкта, а також для управління господарською діяльністю та обґрунтування управлінських рішень.

Завданням даного курсу є:

- визначення категоріального апарату економічного аналізу та визначення його місця серед інших економічних дисциплін;
- визначення місця та ролі економічного аналізу в системі управління підприємством;
- вивчення теоретичних та методологічних основ економічного аналізу;
- формування у студентів аналітичного мислення, вмінь та навичок використання аналітичних інструментів для об'єктивної оцінки господарської ситуації, розробки і обґрунтування оптимальних управлінських рішень, а також навички виявлення і використання резервів покращення фінансово-господарської діяльності підприємства.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Теорія економічного аналізу» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати професійні проблеми та практичні завдання як в процесі навчання, так і в процесі роботи на основі таких **компетенцій:**

інтегральна компетенція:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності;

загальні компетенції:

ЗК01 здатність вчитися та бути готовим до засвоєння та застосування набутих знань;

ЗК02 здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу як інструментарію виявлення проблем та прийняття рішень для їх розв'язання на основі логічних аргументів та перевірених фактів;

ЗК03 здатність працювати самостійно та в команді з урахуванням вимог професійної дисципліни, планування та управління часом;

ЗК04 здатність працювати автономно;

ЗК08 знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

ЗК09 здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

фахові компетенції:

ФК01 здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці;

ФК02 здатність використовувати математичний інструментарій для дослідження економічних процесів, розв'язання прикладних економічних та оптимізаційних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування;

ФК06 здатність проводити аналіз господарської діяльності підприємства з метою прийняття управлінських рішень;

ФК11 здатність відображати господарські операції та аналізувати ефективність використання ресурсів, окремих напрямків діяльності підприємств і бюджетних установ, контролювати стан і достовірність обліку та звітності, ефективність внутрішньогосподарського контролю, збереження та використання майна, позаоборотних і оборотних активів, проводити ревізію виробничої та господарської діяльності підприємств і бюджетних установ;

ФК13 здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків та підтримувати релевантний рівень економічних знань, постійно підвищувати свою професійну підготовку;

ФК14 здатність демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Теорія економічного аналізу» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

Шифр за ОП	Назва освітньої компоненти (навчальної дисципліни)
ОК 1.9	Вища математика
ОК 1.11	Політична економія
ОК 1.13	Мікроекономіка
ОК 1.14	Економіко-математичні методи та моделі
ОК 1.15	Макроекономіка
ОК 2.4	Бухгалтерський облік (загальна теорія)
ОК 2.5	Статистика
ОК 2.7	Економіка підприємства

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Облік, аудит і оподаткування», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати базові знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.	ПРН01
Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій.	ПРН02
Усвідомлювати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.	ПРН03
Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств	ПРН05
Демонструвати розуміння особливостей практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.	ПРН06
Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації.	ПРН08
Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування.	ПРН12
Демонструвати навички володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження економічних явищ і процесів на підприємстві.	ПРН15
Вміти працювати як самостійно, так і в команді, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі, дотримуватися етичних принципів, поважати індивідуальне та культурне різноманіття.	ПРН18
Демонструвати навички формування та обґрунтування порядку реалізації адміністративно-управлінських функцій у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.	ПРН20
Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.	ПРН24

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Теорія економічного аналізу»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Демонструвати базові знання та розуміння економічних категорій, законів, причинно-наслідкових та функціональних зв'язків, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем з питань організації та проведення економічного аналізу	ПРН01
Розуміти місце і значення аналітичної системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичною інформацією у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств, установ, організацій.	ПРН02
Усвідомлювати місце та значення економічного аналізу в системі управління підприємством, його сутність та види, основи організації, проведення та оцінювання ефективності	ПРН03
Володіти методичним інструментарієм економічного аналізу господарської діяльності підприємств для формування достовірної, об'єктивної, точної аналітичної інформації, яка є основою для прийняття ефективних управлінських рішень	ПРН05
Демонструвати розуміння особливостей практики здійснення економічного аналізу, діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності	ПРН06
Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням достовірної, об'єктивної, точної аналітичної інформації.	ПРН08
Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для здійснення економічного аналізу.	ПРН12
Демонструвати навички володіння загальнонауковими та спеціальними методами дослідження економічних явищ і процесів на підприємстві з метою здійснення ефективного економічного аналізу.	ПРН15
Вміти працювати як самостійно, так і в команді, для організації та проведення ефективного економічного аналізу господарських явищ та процесів, проявляти лідерські якості та відповідальність у роботі.	ПРН18
Демонструвати навички формування та обґрунтування порядку реалізації адміністративно-управлінських функцій у сфері діяльності суб'єктів господарювання на основі інформації, отриманої в результаті здійснення економічного аналізу економічних явищ і процесів.	ПРН20
Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.	ПРН24

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «Теорія економічного аналізу» є: виконання індивідуальних завдань, презентація результатів виконаних завдань, розв'язування задач, модульні контрольні роботи, залік.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Формами контролю результатів навчання є:

1) поточний контроль – здійснюється для всіх видів аудиторних занять під час їх проведення. Метою поточного контролю є визначення рівня досягнень дисциплінарних

результатів навчання студента за певним розділом (темою) робочої програми дисципліни, практичними заняттями, самостійною роботою;

2) проміжний (модульний) контроль має на меті оцінювання знань, умінь та практичних навичок студента, набутих під час засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни;

3) підсумковий контроль передбачає комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни.

Поточний контроль рівня знань студентів передбачає перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль здійснюється за напрямками:

- контроль за систематичністю й активністю роботи на практичних заняттях;
- контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання поза межами аудиторних занять;
- контроль за рівнем засвоєння та творчого опрацювання у вигляді індивідуальних завдань.

Поточний контроль включає:

Тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття, проводиться регулярно на вибірковій основі;

Розв'язування задач – така форма контролю дозволяє перевірити знання основних положень заданої теми, оформити логічне мислення студентів і вона проводиться на окремих заняттях;

Опитування – проводиться з метою виявлення вміння студентами оперувати лекційним матеріалом поданим викладачем, відповідати на додаткові питання і проводиться регулярно на вибірковій основі;

Ділова гра – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного економічного і управлінського мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення;

Самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно.

Об'єктами поточного контролю є:

- а) систематичність, активність та результативність роботи протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни та відвідування занять;
- б) виконання індивідуального завдання;
- в) виконання проміжного контролю;
- г) виконання контрольних модульних завдань.

Оцінювання проводиться за 50-бальною шкалою за такими критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
- 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- 3) знайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою під час розгляду ситуацій, вирішенні завдань, проведенні розрахунків у ході виконання завдань, винесених для самостійного опрацювання, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- 5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Під час оцінювання практичних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінку буде знижено.

Кількісна оцінка певного поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: контрольна робота. Передбачає розкриття теоретичних питань і розв'язування тестів. Кожне завдання модульної контрольної роботи (2 теоретичні і 5 тестових завдань) оцінюється окремо. Загальна оцінка розраховується як сума оцінок: теоретична частина – 30 балів (по 15 балів кожне теоретичне питання); практична частина оцінюється в 20 балів – по 4 бали за кожне завдання (разом за контрольну – 50 балів). Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів).

Форма підсумкового семестрового контролю: залік у формі усної відповіді. Результат залікового контролю визначається як середньоарифметичне значення двох модулів. Якщо студент погоджується з набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена у відомість. Якщо студент не отримав достатньої кількості балів (менше 60) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то він складає залік. Максимальна оцінка за усну відповідь на заліку – 100 балів.

Протягом семестру оцінювання знань студентів проводиться за двома змістовними модулями, розподіл балів за якими наведено в таблиці:

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50	100
10	8	8	8	8	8		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T7	T8	T9	T10	T11	T12	50	100
8	10	8	6	8	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Доповідь з презентацією	6	30	6	30
Опитування	6	20	6	6
Розв'язування задач	-	-	2	14
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Сумарна оцінка (сума поточних і екзаменаційних балів) виставляється за 100 бальною шкалою (університету, національною та ECTS):

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B		
74-81	C		
64-73	D	добре	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Загалом, оцінювання знань студента ґрунтується на таких критеріях:

— **«відмінно» (90-100 балів, А)** заслуговує студент, який виявив всебічне і глибоке знання програмового матеріалу, вміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою, засвоїв основну і ознайомився з додатковою літературою, розуміє взаємозв'язок головних понять дисципліни та їх значення для майбутньої професії;

— **«добре» (82-89 балів, В)** заслуговує студент, який виявив повне знання програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу рекомендовану програмою, виявив систематичний характер знань з дисциплін і здатний до самостійного доповнення, але під час відповіді допустив деякі неточності;

— **«добре» (74-81 бал, С)** заслуговує студент, що виявив не цілком повне знання програмного матеріалу, не завжди успішно виконує передбачені програмою завдання, частково засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою, виявив не систематичний характер знань з дисциплін і не завжди здатний до їх самостійного доповнення і під час відповіді допускає деякі неточності;

— **«задовільно» (64-73 бали, D)** заслуговує студент, що виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється студентам, що допустили помилки у відповіді на заліку чи екзамені та при виконанні залікових або екзаменаційних завдань, але які володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача;

— **«задовільно» (60-63 балів, E)** заслуговує студент, що виявив часткове знання основного програмового матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої роботи за професією, не завжди вміє виконувати завдання, передбачені програмою, знайомий лише частково з основною рекомендованою літературою. Як правило, дана оцінка виставляється студентам, що допустили грубі помилки у відповіді на заліку чи екзамені та при виконанні залікових або екзаменаційних завдань, але які частково володіють необхідними знаннями для їх усунення за допомогою викладача.

— **«незадовільно» (35-59 балів, FX)** виставляється студенту, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

— **«незадовільно» (0-34 балів, F)** виставляється студенту коли протягом семестру він допустив грубі помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Теоретичні основи економічного аналізу

Тема 1. Економічний аналіз як галузь економічної науки

Історія виникнення і розвиток економічного аналізу як науки. Аналіз та синтез, їх взаємозв'язок. Наукові основи і філософське розуміння економічного аналізу. Економічний аналіз в системі управління підприємством. Зв'язок економічного аналізу з іншими науками і дисциплінами. Зв'язок між економічним аналізом і управлінським обліком. Економічний аналіз і діалектика. Економічний аналіз і економічна теорія. Історія розвитку економічного аналізу в Росії до 1917р. Економічний аналіз у соціалістичному суспільстві. Становлення і розвиток економічного аналізу в Україні.

Тема 2. Предмет та принципи економічного аналізу

Предмет економічного аналізу. Об'єкти та суб'єкти економічного аналізу. Користувачі та виконавці економічного аналізу. Принципи економічного аналізу: науковості, системності, комплексності, періодичності або регулярності, достовірності, об'єктивності, точності, оперативності, дієвості, ефективності.

Тема 3. Види економічного аналізу

Класифікація видів економічного аналізу. Внутрішній та зовнішній аналіз. Особливості організації та методика оперативного, ретроспективного та перспективного аналізу. Внутрішньогосподарський і міжгосподарський аналіз. Аналіз за методикою дослідження. Порівняльний, діагностичний, факторний, стохастичний (кореляційний), маржинальний, комерційних ризиків, функціонально-вартісний аналіз тощо.

Тема 4. Фактори і резерви в економічному аналізі

Поняття і класифікація факторів економічного аналізу. Систематизація факторів в аналізі господарської діяльності. Детерміноване моделювання та перетворення факторних систем. Поняття і класифікація резервів в економічному аналізі. Принципи організації пошуку та підрахунку резервів.

Тема 5. Інформаційне забезпечення економічного аналізу

Система економічної інформації для аналізу. Принципи створення раціонального інформаційного забезпечення. Основні інформаційні джерела економічного аналізу. Перевірка достовірності інформації в економічному аналізі. Система економічної інформації. Мікрорівнева маркетингова інформаційна система. Система показників аналізу господарської діяльності підприємства. Основи організації комп'ютерної обробки економічної інформації.

Тема 6. Системність економічного аналізу.

Сутність і загальні принципи системного підходу: цілісність, ієрархічність, структурність, множинність досліджень. Поняття системного аналізу, його принципи і практичне застосування. Стадії системного аналізу. Системний підхід до аналізу господарської діяльності.

Змістовий модуль 2.

Методичні аспекти економічного аналізу

Тема 7. Метод і методика економічного аналізу

Зміст методу економічного аналізу, його характеристика та методологічна основа. Аналітичний метод і принципи аналітичного дослідження. Прийоми економічного аналізу та їх класифікація. Абстрактно-логічні та евристичні прийоми економічного дослідження.

Тема 8. Економіко-логічні (традиційні) методи та прийоми економічного аналізу.

Порівняння, його застосування в аналізі. Види порівнянь. Вимоги, які пред'являються до забезпечення порівнянності даних. Прийоми нейтралізації цінового фактора, обсягу виробництва, структури та асортименту тощо. Статистичні методи, які застосовуються в аналізі. Табличний метод. Особливості побудови аналітичної таблиці. Використання табличного методу в аналізі. Прийоми групувань і вибірки. Динамічні ряди. Обчислення середніх і відносних величин. Графічні методи. Соціологічні та інші методи, які застосовуються в економічному аналізі. Анкетний метод дослідження. Опитування суб'єктів аналізу. Проведення експерименту. Елімінування як метод розрахунку впливу факторів. Способи елімінування: ланцюгових підстановок, абсолютних і відносних різниць та перерахунків.

Тема 9. Моделювання господарської діяльності підприємств та економіко-математичні методи економічного аналізу

Моделювання. Види моделей. Використання моделювання в економічному аналізі. Економіко-математичні методи, які застосовуються в економічному аналізі, їх класифікація. Значення та етапи кореляційного аналізу. Методика розрахунку основних показників зв'язку. Особливості їх використання в аналізі господарської діяльності та сфери і порядок їхнього застосування.

Тема 10. Організація економічного аналізу на підприємстві

Організація аналітичної роботи на підприємстві. Етапи проведення економічного аналізу. Документальне оформлення результатів аналізу. Організація економічного аналізу в умовах автоматизованої системи управління. Програма робіт з проведення економічного аналізу. Розподіл обов'язків між функціональними службами підприємства щодо виконання аналітичних робіт.

Тема 11. Комплексна оцінка господарської діяльності підприємства

Поняття та завдання комплексної оцінки господарської діяльності підприємства. Методи детермінованої комплексної оцінки. Методи стохастичної комплексної оцінки. Завдання комплексної оцінки результатів господарської діяльності. Методи детермінованої комплексної оцінки: метод сум, метод суми місць, метод відстаней, метод середньої геометричної. Методи стохастичної комплексної оцінки: метод двомірного шкалування, метод компонентного аналізу, експертно-статистичні методи та їх застосування в економічному аналізі.

Тема 12. Методичні основи аналізу найважливіших показників господарської діяльності

Аналіз організаційно-технічного рівня виробництва. Аналіз випуску та реалізації продукції. Аналіз використання основних виробничих засобів. Аналіз використання та забезпеченості трудовими ресурсами. Аналіз використання матеріальних ресурсів. Аналіз собівартості продукції. Аналіз прибутку і рентабельності. Аналіз фінансового стану підприємства.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р	
1	2	3	4	5	6	7
МОДУЛЬ I						
Тема 1. Економічний аналіз як галузь економічної науки	9	1	-	-	-	8
Тема 2. Предмет та принципи економічного аналізу	9	1	-	-	-	8
Тема 3. Види економічного аналізу	9	-	1	-	-	8
Тема 4. Фактори і резерви в економічному аналізі	10	1	1	-	-	8
Тема 5. Інформаційне забезпечення економічного аналізу	9	1	-	-	-	8
Тема 6. Системність економічного аналізу	8	-	-	-	-	8
Разом за модулем 1	54	4	2	-	-	48
МОДУЛЬ II						
Тема 7. Метод і методика економічного аналізу	12	1	1	-	-	10
Тема 8. Економіко-логічні (традиційні) методи та прийоми економічного аналізу	12	1	1	-	-	10
Тема 9. Моделювання господарської діяльності підприємств та економіко-математичні методи економічного аналізу	10	-	1	-	-	9
Тема 10. Організація економічного аналізу на підприємстві	9	-	-	-	-	9
Тема 11. Комплексна оцінка господарської діяльності підприємства	12	2	1	-	-	9
Тема 12. Методичні основи аналізу найважливіших показників господарської діяльності	11	2	-	-	-	9
Разом за модулем 2	66	6	4	-	-	56
Усього годин	120	10	6	-	-	104

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		заочна
1	Тема 1. Економічний аналіз як галузь економічної науки	-
2	Тема 2. Предмет та принципи економічного аналізу	-
3	Тема 3. Види економічного аналізу	1
4	Тема 4. Фактори і резерви в економічному аналізі	1
5	Тема 5. Інформаційне забезпечення економічного аналізу	-
6	Тема 6. Системність економічного аналізу	-
7	Тема 7. Метод і методика економічного аналізу	1
8	Тема 8. Економіко-логічні (традиційні) методи та прийоми економічного аналізу	1
9	Тема 9. Моделювання господарської діяльності підприємств та економіко-математичні методи економічного аналізу	1
10	Тема 10. Організація економічного аналізу на підприємстві	-
11	Тема 11. Комплексна оцінка господарської діяльності підприємства	1
12	Тема 12. Методичні основи аналізу найважливіших показників господарської діяльності	-
Разом		6

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		заочна
1	Тема 1. Економічний аналіз як галузь економічної науки	8
2	Тема 2. Предмет та принципи економічного аналізу	8
3	Тема 3. Види економічного аналізу	8
4	Тема 4. Фактори і резерви в економічному аналізі	8
5	Тема 5. Інформаційне забезпечення економічного аналізу	8
6	Тема 6. Системність економічного аналізу	8
7	Тема 7. Метод і методика економічного аналізу	10
8	Тема 8. Економіко-логічні (традиційні) методи та прийоми економічного аналізу	10
9	Тема 9. Моделювання господарської діяльності підприємств та економіко-математичні методи економічного аналізу	9
10	Тема 10. Організація економічного аналізу на підприємстві	9
11	Тема 11. Комплексна оцінка господарської діяльності підприємства	9
12	Тема 12. Методичні основи аналізу найважливіших показників господарської діяльності	9
Разом		104

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби – персональні комп'ютери, мультимедійний проектор.

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Бабець Є.К. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. / Є.К. Бабець, М.І. Горлов, С.О. Жуков, В.П. Стасюк – К.: ВД «Професіонал», 2007. – 384 с.
2. Багров А.П. Економічний аналіз: навч. посіб. / А.П. Багров, І.В. Багрова – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 160 с.
3. Баканов М.И. Теория экономического анализа: учебник / М.И. Баканов, М.В. Мельник, А.Д. Шеремет – М.: Финансы и статистика, 2004. – 536с.
4. Баканов М.И. Теория экономического анализа. / М.И. Баканов, А.Д.Шеремет – М., Финансы и статистика, 2001. – 416 с.
5. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз. Практикум. Навчальний посібник для студентів вузів. / Ф.Ф. Бутинець, Є.В. Мних, О.В.Олійник – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 416 с.
6. Бутко А.Д. Теорія економічного аналізу / А.Д. Бутко – К.: КНТЕУ, 2005. – 411с.
7. Грабовецький Б.Є. Економічний аналіз: навч. посіб. / Б.Є. Грабовецький – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
8. Доля В.Т. Экономический анализ: теория и практические методики: учеб. пособ. / В.Т. Доля – К.: Кондор, 2003. – 208с.
9. Житна І.П. Теорія економічного аналізу: навч. посіб. / І.П. Житна, І.В. Таций, Є.П. Житний – Луганськ: вид-во СНУ ім. В.Даля, 2004. – 336 с.
10. Економічний аналіз: навч. посіб. [за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця]. – Житомир: ПП «Рута», 2003. – 680 с.
11. Економічний аналіз: навч. посіб./ М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток та ін.; [за ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченко]. – К.: КНЕУ, 2003. – 556 с.
12. Економічний аналіз: навч. посіб. / В.М. Серединська, О.М. Загородна, Р.В. Федорович. – Тернопіль: Видавництво Астон, 2010. – 624 с.
13. Івахненко В.М. Економічний аналіз: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. / В.М. Івахненко, М.І. Горбаток, В.С. Львовчкін – К.: КНЕУ, 1999. – 176 с.
14. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: навч. посіб. / В.М. Івахненко – 4-те вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2004. – 190 с.
15. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В.М. Івахненко, М.І. Горбаток – Вид. 3-тє, без змін. – К.: КНЕУ, 2006. – 302 с.
16. Каракоз И.И. Теория экономического анализа / И.И. Каракоз, В.И. Самборский. - К.: Вища школа, 1989г. – 255 с.
17. Карамзін В.А. Економічний аналіз: Практикум. / В.А. Карамзін, О.М. Савицька. – К.: Знання, 2007. – 255 с.
18. Кіндрацька Г.І. Економічний аналіз: [підручник] / Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній; за ред. проф. А.Г. Загороднього. – [3-тє вид., перероб. і доп.] – К.: Знання, 2008. – 487 с.
19. Купалова Г.І. Теорія економічного аналізу / Г.І. Купалова – К.: Знання, 2008. – 639 с.
20. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства / Є.В. Мних – К.: КНТЕУ, 2008. – 514 с.
21. Мошенський С.З. Економічний аналіз: підручник для студентів економічних спеціальностей вищих навчальних закладів / С.З. Мошенський, О.В. Олійник [за ред. д.е.н., проф. Ф.Бутинця] – 2-ге вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2007. – 704с.
22. Прокопенко І.Ф. Методика і методологія економічного аналізу / І.Ф. Прокопенко, В.І. Ганін – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 430 с.
23. Савицькая Г.В. Экономический анализ: учеб. / Г.В.Савицькая – М: НИЦ ИНФРА-М, 2011. – 649 с.

24. Олійник О.В. Економічний аналіз: Практикум для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 7.050106 “Облік і аудит” / О.В. Олійник [за ред. д.е.н., проф. Ф.Бутинця] – Житомир: ПП “Рута”, 2003. – 496 с.
25. Чебан Т.М. Теорія економічного аналізу: [навчальний посібник] / Т.М. Чебан, Т.А. Калінська, І.О. Дмитрієнко: за ред. проф. В.Є. Труша. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 214 с.
26. Черниш С.С. Економічний аналіз: Навчальний посібник. / С.С. Черниш – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 312 с.
27. Чигринська О.С., Власюк Т.М. Теорія економічного аналізу: Навч. посіб. / О.С. Чигринська, Т.М. Власюк – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 232с.
28. Шеремет А.Д. Теория экономического анализа / А.Д. Шеремет. - Москва, Инфра-М, 2002. – 333 с.
29. Шубіна С.В. Економічний аналіз: практикум / С.В.Шубіна, Ж.І. Торянин. – К.: Знання, 2007. – 230 с.
30. Яцків М.І. Теорія економічного аналізу: Підручник для студентів вищих навчальних закладів з економічних спеціальностей. – Львів: Світ, 1993. – 220 с.

Допоміжна література

1. Абрютіна М.С. Финансовый анализ коммерческой деятельности: [учебное пособие] / М.С. Абрютіна. – М.: Финпрес, 2002. – 176 с.
2. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика / О.Я. Базилінська - К.: Центр учбової літератури, 2009. – 328 с.
3. Баканов М.И. Теория экономического анализа / М.И. Баканов, А.Д. Шеремет. - М.: Финансы и статистика, 2002. – 416с.
4. Басовский Л.Е. Теория экономического анализа: [учебное пособие] / Л.Е. Басовский. - М.: Инфра-М, 2003. – 222 с.
5. Болух М.А. Збірник задач з курсу „Економічний аналіз”: [навчальний посібник] / М.А. Болух, М.І. Горбаток. – К.: КНЕУ, 2002. – 232 с.
6. Бороненкова С.А. Управленческий анализ: [учебное пособие] / С.А. Бороненкова – М.: Финансы и статистика, 2002. – 384 с.
7. Бочаров В.В. Финансовый анализ. / В.В. Бочаров. - СПб: Питер, 2002. – 240 с.
8. Гиляровская Л.Т. Анализ и оценка финансовой устойчивости коммерческого предприятия / Л.Т. Гиляровская, А.А. Вехорева. – СПб.: Питер, 2003. – 256 с.
9. Гинсбург А.И. Экономический анализ. / А.И. Гинсбург. – СПб.: Питер, 2003. - 176 с.
10. Економічний аналіз діяльності підприємства / [Петряєва З.Ф., Хмеленко Т.Т., Азаренков Т.Ф., Танін В.І.]. - Харків.: АТЗТ “Самміт-Харків”, 2001. – 302с.
11. Іванова Н.Ю. Аналіз беззбитковості виробництва: теорія та практика: [навч. посіб.] / Н.Ю. Іванова. – К.: Лібра, 2002. – 72 с.
12. Ізмайлова К.В. Сучасні технології фінансового аналізу: [навч. посіб.] / К.В.Ізмайлова. – К.: МАУП, 2003. – 148 с.
13. Ковалев А.И., Анализ финансового состояния предприятия. / А.И. Ковалев, Привалов В.П. – [5-е изд., перераб. и доп.] – М.: Центр экономики и маркетинга, 2001. – 256 с.
14. Ковалев В.В. Финансовый анализ: методы и процедуры / В.В. Ковалев – М.: Финансы и статистика, 2006. – 560 с.
15. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности: учеб. / [Л.Т. Гиляровская и др.]. – М.: ТК Велби, из-во Проспект, 2006. – 360 с.
16. Коробов М.Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємства: [навчальний посібник – 2-е видання] / М.Я. Коробов – К.: Т-во „Знання”, КОО, 2001. – 378с.
17. Економічний аналіз і діагностика стану сучасного підприємства / [Т.Д. Костенко, Є.О. Підгора, В.С. Рижиков, В.А. Панков, А.А. Герасимов, В.В. Ровенська] - [видання 2-ге перероблене та доповнене; навчальний посібник.]. - К.: Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.

18. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз: [підручник] / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 392 с.
19. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: [монографія]. / Л.А. Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2001. - 378с.
20. Любушин Н.П. Теория экономического анализа / Н.П. Любушин, В.Б. Лещева, Е.А. Сучков – М.: Юристъ, 2002. – 480 с.
21. Марченко А.А. Аналіз джерел формування фінансових ресурсів // Фінанси України. – 2008. - №9. – с.102.
22. Мец В.О. Економічний аналіз (збірник практичних завдань і тестів за даними П(С)БО): [навч. посібник] / В.О. Мец – К.: КНЕУ, 2001. – 236 с.
23. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: [навч. посібник] / В.О. Мец – К.: Вища школа, 2003. – 278 с.
24. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства / [М.О. Кизим, В.А. Забродський, В.А. Зінченко, Ю.С. Копчак]. – Х.: Видавничий дім „ІНЖЕК”, 2003. – 144 с.
25. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: [підручник] / П.Я. Попович. – Тернопіль: Економічна думка, 2004. – 416с.
26. Пястолов С.М. Экономический анализ деятельности предприятий: [учебное пособие] / С.М. Пястолов. – М.: Академич. Проект, 2002. – 573 с.
27. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятий / Г.В. Савицкая. - Минск.: ООО “Новое издание”, 1999г. – 688 с.
28. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: [навч. посібник] / Г.В. Савицька. – [3-тє вид., випр. і доп.]. – К.: Знання, 2007. – 668 с.
29. Селезнева Н.Н., Финансовый анализ: [учебное пособие]. / Н.Н. Селезнева, А.Ф. Ионова – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 320 с.
30. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз: [навч. посіб.] / Н.В. Тарасенко.– [3-тє вид., перероб]. – Л.: „Новий світ - 2000”, 2004. – 344 с.
31. Фінансовий аналіз: [навч. посіб. – 2-ге вид.] / [М.Д. Білик, О.В. Павловська, Н.М. Притуляк, Н.Ю. Невмержицька] – К.: КНЕУ, 2007. – 592 с.
32. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз: [підручник] / Ю.С. Цал-Цалко - К.: Центр учбової літератури, 2008. – 566 с.
33. Цигилик І.І. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства: Опорний конспект лекцій / І.І. Цигилик, С.О. Кропельницька, О.І. Мозіль. – Київ, Центр навчальної літератури, 2004. – 99 с.
34. Шеремет А.Д. Методика финансового анализа / А.Д. Шеремет, Е.В. Негашев. - М.:ИНФРА-М.: 1999.-208с.
35. Шморгун Н.П. Фінансовий аналіз: [навч. посіб.] / Н.П. Шморгун, І.В. Головка. – К.: ЦНЛ, 2006. – 528 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. <http://www.me.gov.ua> – Сайт Міністерства економіки України.
2. <http://sts.gov.ua>– Офіційний сайт Державної податкової служби України.
3. <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Сайт Державного комітету статистики України.
4. [www.http//bank.24.ru/info-glossary](http://bank.24.ru/info-glossary) – словник економічних термінів.
5. <http://zakon.rada.gov.ua> – Офіційний сайт «Законодавство України».
6. www.kmu.gov.ua/ – Урядовий портал (сайт Кабінету Міністрів України)
7. <http://www.gntb.gov.ua/ua/> – Державна науково-технічна бібліотека України.
8. <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php> – Ефективна економіка.
9. <http://www.nbu.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
10. <http://www.balance.ua/ua/> - Сайт журналу «Баланс».
11. <http://dtkt.com.ua> - Сайт журналу «Дебет Кредит».
12. <http://www.vobu.com.ua/> - Сайт журналу «Все про бухгалтерський облік»

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібно підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібно підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібно підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток __).
(потрібно підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)